Planter

Ukrudt i frøgræs om foråret

Målret bekæmpelsen af ukrudt i frøgræs mod de arter, hvis frø ikke kan renses fra græsfrøene, giver udbyttetab eller høstbesvær.

Viden om Opdateret 29. marts 2021

Enårig og alm. rapgræs er et alvorligt problem i de fleste arter af markfrø, fordi arterne påvirker kvaliteten i den høstede vare og ikke eller kun vanskeligt kan frarenses. Frø fra bredbladede ukrudtsarter kan også være et problem, fordi nogle arter også er vanskelige at frarense.

Kemisk bekæmpelse af græsukrudt i frøgræs er vanskelig og til tider umulig. Derfor er det vigtigt på det lange sigte at tilpasse sædskiftet med en tilstrækkelig andel vårafgrøder for at holde bestanden af især græsukrudt nede på et acceptabelt lavt niveau. Tiltag som senere såning af vintersæd, rengøring af maskiner, så spredning af ukrudtsfrø forebygges, samt at efterlade ukrudtsfrøene urørt i stubben efter høst, er andre vigtige våben mod græsukrudt.

Herbicidresistens er nu også fundet hos enårig rapgræs. Det understreger yderligere vigtigheden af at anvende så mange IPM-tiltag som muligt til at undgå opformering af enårig rapgræs og øvrige græsukrudtsarter.

Enårig rapgræs

Mod enårig rapgræs er eneste mulighed at anvende Hussar Plus OD og Hussar OD i engrapgræs, rødsvingel og bakkesvingel. I hundegræs er Hussar OD godkendt med 0,05 l pr. ha. Behandlingerne med Hussar OD/Hussar Plus OD udføres, så snart planterne er i vækst, og der ikke er udsigt til nattefrost. For begge midler gælder, at effekten øges med stigende temperatur.

En splitbehandling med Hussar OD/Hussar Plus OD giver ofte en bedre effekt på græsukrudt (engrapgræs, rødsvingel og bakkesvingel). Betingelsen er dog, at man første gang sprøjter på småt ukrudt, og at der ikke går for lang tid mellem behandlingerne, dvs. max. 14 dage. Samtidig vil en splitbehandling sikre, at det først fremspirede ukrudt ikke bliver for stort, før det sidst fremspirede er kommet op. Så man udvider det vindue, man har til en effektiv bekæmpelse. Skulle den sidste behandling ikke være nødvendig, har man så også sparet kemi, tid og kørsel.

Midler, der indeholder aktivstofferne tribenuron (Express, Nuance, Nuance m.fl.), thifensulfuron (Harmony SX m.fl.), triasulfuron, iodosulfuron (Hussar m.fl.) og metsulfuron (Ally, Accurate m.fl.), må kun anvendes én gang pr. vækstsæson, men der er dog godkendelse til mindre anvendelse af Hussar OD og Hussar Plus OD i splitsprøjtning i engrapgræs, rødsvingel og bakkesvingel.

Hussar Plus og Hussar OD må anvendes som splitbehandling enten efterår-forår eller som to sprøjtninger om foråret.

Opfølgning på en efterårsbehandling med Hussar Plus eller Hussar OD eller en splitbehandling om foråret må kun finde sted på arealer med normalt plantedække og som ikke er skadet af behandling med Reglone eller skadet af vinteren. Er der anvendt Hussar OD efterår, må der ikke anvendes Hussar Plus OD i samme vækstsæson og vice versa, altså man må ikke bruge det ene middel i første sprøjtning og det andet middel senere.

Billede 1 og 2. I veletablerede marker kan det være tilstrækkeligt at behandle køresporene, hvor enårig rapgræs ofte etablerer sig, når afgrøden bliver skadet af kørsel. Her ses samme kørespor midt i maj og midt i juni efter behandling i april med 0,1 l Hussar OD pr. ha i køresporet. To dyser over hvert kørespor har været åbne.

Det er vigtigt at få bekæmpet arter, som ikke - eller kun vanskeligt - kan frarenses. Se Problemukrudt ved avl af markfrø og kløver. Haremad og skræppe er vanskelige at frarense i alle de storfrøede græsarter. Dernæst skal de arter bekæmpes, som forekommer i så store mængder, at der er risiko for direkte udbyttetab, høstbesvær eller kraftig forøgelse af frøpuljen i jorden. De ukrudtsplanter, som forekommer i mindre antal, og hvis frø kan frarenses, vil det ikke være økonomisk rentabelt at bekæmpe.

Middelvalg

I tabel 1 ses en oversigt over, hvilke midler der er relevante mod de vigtigste ukrudtsarter i frøgræs. For godkendelser til mindre anvendelse gælder, at avleren skal være i besiddelse af vejledningen, som under menupunktet Godkendelser til mindre anvendelse kan hentes i Middeldatabasen. Vær opmærksom på at MCPA-midler og Starane 333 HL ikke er godkendt i frøgræs.

En række midler har forskellig maks. dosis afhængig af om det er i 1. årsmarker eller anden og flerårsmarker. Det gælder Ariane FG S, Starane XL og Primus XL. Florostar 180 må kun anvendes i 2. og flerårsmarker.

Tabel 1: Basismidler mod tokimbladet ukrudt

Ukrudtsarter	Midler
Agerstedmoder	DFF/Diflanil 500 SC/Legacy/Sempra
Fuglegræs	Primus/Saracen M, Primus XL, Ariane FG S, Mustang forte, Starane XL, Cleave, Zypar
Haremad	Primus/Saracen M, Primus XL, Cleave, Ariane FG S, Mustang forte, Zypar
Hønsetarm	Primus/Saracen M, Ariane FG S, Mustang forte
Kamille	Primus/Saracen M, Primus XL, Mustang forte
Skræppe	Starane XL, Cleave
Storkenæb	Primus/Saracen M, Ariane FG S, Mustang forte, Zypar

Tidsel	Ariane FG S, Mustang forte
Vejbred	Primus/Saracen M, Ariane FG S
Ærenpris	DFF/Diflanil 500 SC/Legacy

Basismidler mod en række tokimbladede ukrudtsarter i frøgræs. Tjek altid om midlet er godkendt i den frøgræsart, som skal behandles.

SEGES Anbefaler

Forslag til midler og dosis til bekæmpelse af ukrudt i græsfrø om foråret

Det er ofte nødvendigt at anvende høje doser, når det er store overvintrede ukrudtsplanter, der skal bekæmpes. Er ukrudtsplanterne små og vejrbetingelserne gode, kan der anvendes lavere doser. Primus/Saracen M, Zypar og DFF/Legacy virker ved lav temperatur. Midler med indhold af 'hormonvirkende' aktivstoffer som Ariane FG, Catch, Mustang forte, Starane XL, Cleave og Primus XL kræver gode temperaturforhold for optimal virkning.

Forslag til løsninger mod en række almindelige ukrudtsproblemer er angivet her:

- Alm. rajgræs
- Engrapgræs
- Engsvingel
- Hundegræs
- Hvene
- Ital. rajgræs
- Rødsvingel
- Bakkesvingel (Stivbladet svingel)
- Strandsvingel
- Timothe

Læs mere om at forebygge græsukrudt:

Begræns spredningen af ukrudt

Bekæmp ukrudt med sædskiftet

Bekæmp væselhale i frøsædskiftet

Blød hejre i frøgræs

Italiensk rajgræs som ukrudt

Emneord

Afgrøder | Frøafgrøder | Plantebeskyttelse | +3

Publiceret: 01. marts 2019
Opdateret: 29. marts 2021

Vil du vide mere?

Poul Henning Petersen
Landskonsulent, Planteværn
SEGES
php@seges.dk
+45 8740 5443

Barthold Feidenhans´l
Landskonsulent, Frø
SEGES
baf@seges.dk
+45 8740 5425

Støttet af

Frøafgiftsfonden

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES
Agro Food Park 15
8200 Aarhus N

Tlf. 87 40 50 00
Fax. 87 40 50 10
Email info@seges.dk